

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstingsdirektörens stab
Kanslienheten
Helene Håkansson

2016-03-07

Ärendenummer:2015–00146
Dokumentnummer:2015–00146-4

Till landstingsstyrelsen

Förslag till yttrande över motion ”angående inrättande av Barn och Ungdoms hälsa i Blekinge” – landstingsstyrelsen

Sammanfattning

I motionen från Alexander Wendt (M), Lars Karlsson (C), Nils Ingemar Thorell (L) och IngaLill Siggelsten Blum (KD) föreslås inrättandet av en Barn och Ungdomshälsa med uppgift att vara första linjens verksamhet för barn och ungdomar med psykisk ohälsa i enlighet med den som inrättats i Region Kronoberg. Samarbete mellan kommun och landsting utgör grunden för framgång.

Motionärerna föreslår:

”att Landstinget Blekinge utreder och inhämtar information och kunskap om Barn- och Ungdomshälsan från Region Kronoberg.

att Landstinget Blekinge inför en avdelning för Barn- och Ungdomshälsa.”

Inhämtade synpunkter

Nämnden för Blekingesjukhuset, nämnden för primärvård och folktandvård och nämnden för psykiatri och habilitering har hanterat motionen och har beslutat om förslag till svar till landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige. Se bifogade protokollsutdrag med respektive nämnds beslut.

Yttrande

En förstärkning av första linjens arbete för vård av barn och unga med psykisk ohälsa behöver inte nödvändigtvis innebära en ny nivå. Erfarenheter från modeller som provats även i andra landsting för att bygga upp nya verksamheter eller nya strukturer för att organisera insatser inom första linjen, har också visat att ett sådant arbete är svårt och tidskrävande.

De verksamheter som i Landstinget Blekinge har uppdrag att vara de som först tar emot barn, ungdomar eller familjer som söker hjälp när ett barn mår dåligt, oavsett om problemet har psyko-

logiska, medicinska, sociala eller pedagogiska orsaker, ska vara lättillgängliga och kunna erbjuda heltäckande insatser av hög kvalitet.

Ungdomsmottagningarna i Blekinge har fått resursförstärkning de senaste åren med syftet att utveckla framtidens ungdomsmottagningar. Resurserna har bland annat inneburit satsningar på samtalskompetens, nya kanaler för rådgivning, bättre öppettider och särskilda kill-mottagningar. ”Under 2015 har ungdomsmottagningen genomfört ett pilotprojekt med Internetbehandling KBT. Syftet är att öka tillgängligheten och anpassa metoder efter målgruppen samt samverka med vård-grannar och kommunala verksamheter. Fyra behandlingar har genomförts, tio är pågående. Ungdomsmottagningen deltar i PRIO som är regeringens strategiska satsning mot psykisk ohälsa under perioden 2012-2016, i samverkan med kommunerna och psykiatriförvaltningen. Syftet med arbetet är att skapa en lättillgänglig webbinformation för medborgarna gällande hjälp vid psykisk ohälsa hos barn och unga. En kurator har deltagit i en konferens kring e-hälsa och internetbehandling med KBT (Kognitiv beteendeterapi) samt medverkar i en nationell arbetsgrupp.” (Ur Verksamhetsberättelse 2015)

”Första linjen barn och ungdomars psykiska hälsa” är en satsning inom Primärvården i Kallinge, och där lokala förutsättningar liksom behov format modellen. Modellen bygger på att medarbetarna har ett nära samarbete med BUP, skolor, förskolor och socialtjänst. En utvärdering av satsningen så här långt, är planerad till mars 2016.

”Vårdcentralen i Kallinge har tilldelats projektmedel från psykiatrins tillgänglighetsintäkter för att utveckla och bygga upp första linjen för att möta den psykiska ohälsan hos barn- och ungdomar 0-18 år i primärvården i Ronneby kommun. Projektet startade i februari 2014 och löper under två år. Det inbegriper även de privata vårdcentralerna som bjudits in i arbetet. Projektet sker i nära samverkan med berörd personal på vårdcentralerna, BUP samt kommunernas verksamheter. Till patienter räknas barn/ungdomar och föräldrar. När det handlar om barn och ungdomar är det vanligt att deras problematik ändras snabbt och att de olika problemen/diagnoser barnen uppvisar går in i varandra. De två största kontaktorsakerna för barn och ungdomarna i projektet är oro/ångest det andra är aggression. Den tredje största kontaktorsaken i projektet är föräldrar som behöver stöd. Vid uppföljningen av verksamheten ses en positiv utveckling, under året har 138 individer/patienter erhållit behandling, varav 113 avslutade. Projektet ska utvärderas i mars 2016 och vidare implementering planeras.” (Ur Verksamhetsberättelse 2015)

Andra satsningar i Primärvårdens arbete i övrigt, för barn och ungdomar med psykisk ohälsa, är exempelvis barnombud i verksamheterna samt dialogmöten med psykiatriker som numera är anställd i primärvården.

SKL beskrev år 2012 olika typmodeller som skulle fungera som stöd för kommuner och landsting som skulle bygga upp och utveckla sin första linje (specialistvårdsmodellen, primärvårdsmodellen, elevhälsobaserad modell samt så kallat integrerade verksamheter). Tanken med modellerna var att kommuner och landsting skulle granska de lokala förutsättningarna.

Barn och ungdomshälsan i Kronoberg är ett exempel på specialistvårdsmodellen, i Kronoberg organiserad inom Barn och ungdomskliniken som bedriver vård på specialistnivå och har ett länsövergripande uppdrag med ansvar för lättare till medelsvår psykisk ohälsa hos barn och unga i åldersgruppen 6-18 år. Samverkansavtal finns mellan Landstinget i Kronoberg och länets social- och skolförvaltningar när det gäller insatser i första linjen.

Specialistvårdsmodeller liknande Barn och ungdomshälsan i Kronoberg har ett mer centraliserat förhållnings- och arbetssätt, jämfört med primärvårdsmodellen, som Primärvården i Kallinge valt att arbeta utifrån. Kallingemodellen överensstämmer dessutom med inriktningen och målbilden för framtidens hälso- och sjukvård i Blekinge.

Den kommande utvärderingen av Kallingemodellen blir viktig inför eventuellt beslut om en länsovergripande implementering av modellen. Det är för tidigt att göra några sådana utfästelser idag. Kallingemodellen är uppskattad av såväl barn, ungdomar och föräldrar och har även uppmärksammats nationellt. Det finns i avvaktan på utvärderingen ingen anledning att utreda andra modeller för första linjens arbete med barn och ungdomars psykiska ohälsa. Därtill pågår ett omfattande utredningsarbete inom ramen för Framtidens hälso- och sjukvård. Även det förändringsarbetet kommer sannolikt att beröra verksamheter vars uppdrag är barn, ungdomar eller familjer som söker hjälp när ett barn mår dåligt.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att föreslå landstingsfullmäktige besluta
att avslå motionen

Karlskrona enligt ovan

Peter Lilja/landstingsdirektör